

Staten og Den norske kirke - Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: GAULAR KYRKJELEGE FELLESRÅD dok 24

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

Kultur- og idrettsetaten	
200605811 11.10.06	
Kode: KI-SD1	Beh:

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

SJÅ HØYRINGSSVAR

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles SAMRØYSTES (7 STEMME) SJÅ HØYRINGSSVAR
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget SAMRØYSTES (7 STEMME) SJÅ HØYRINGSSVAR
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift SAMRØYSTES (7 STEMME) SJÅ HØYRINGSSVAR
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag SAMRØYSTES (7 STEMMEK)
 Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttsende organer
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

SJÅ HØVRINGSVAR

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget SAMRØYSTES (7 STEMMEK)
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

SJÅ HØVRINGSVAR

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd) SAMRØYSTES (7 STEMMEK)
 Kommunen SJÅ HØVRINGSVAR
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret SAMRØYSTES (7 STEMMEK) SJÅ HØVRINGSVAR
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

GAULAR KYRKJELEG FELLESRÅD SITT VEDTAK:

1. *Hvilke overordnede prinsipp bør ligge til grunn for tros- og livsynspolitikken?*

Svar:

Det må vere høve til fri religionsutøving for alle innbyggjarane i landet.

Den kristne og humanistiske arv er staten sitt verdigrunnlag.

Staten må føre ein aktiv støttande religionspolitikk.

Den norske kyrkja må stå i ei særstilling – vi må framleis ha ei nasjonal kyrkje som sikrar kyrkjeleg medverknad ved nasjonale jubileum, andre storhendingar og store ulukker.

Samrøystes (7 stemmer)

2. *Den norske kirke som statskirke:*

Bør fortsette

Bør avvikles **Samrøystes (7 stemmer)**

Vet ikke / ønsker ikke å svare

Ei avvikling av statskyrkja inneber at DNK vert eit eige rettssubjekt med eigne styringsorgan. Alle tilsetjingar og utnemningar vil verte gjort av kyrkja sine eigne organ.

Vilkåret for at statskyrkja kan avviklast er at ein får ein finansieringsmodell som gjer at eit kyrkjeleg medlemskap ikkje er knytt mot personleg økonomi eller kvar ein eventuelt er busett i landet. D.v.s. at vilkåret for medlemskapen er dåpen.

3. *I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret ?*

Grunnloven

Egen kirkelov vedtatt av Stortinget **Samrøystes (7 stemmer)**

Lov om trossamfunn

Vet ikke / ønsker ikke å svare

Lova skal vere ei kortfatta rammelov / kyrkjelov vedteken av Stortinget og som er forankra i grunnlova. Den norske kyrkja vil med dette verte ei lovforankra folkekyrkje, noko som er med å sikre ei vidareføring av "folkekyrkja".

Ein ser det naturleg at DNK får ei særstilling i ei kyrkjelov vedteken av Stortinget p.g.a.:

- Kyrkja sin historiske tradisjon i Noreg.
- Den geografiske utbreiinga kyrkja har i landet.
- Den høge oppslutninga mellom innbyggjarane i landet.

4. *Hvordan bør Den norske kirke finansieres ?*

Gjennom medlemsavgift	☐
Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige	☐
Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift	☐
Offentlig finansiering uten medlemsavgift	☒ Samrøystes (7 stemmer)
Vet ikke /ønsker ikke å svare	☐

Ei fullstendig offentlig finansiering er den einaste måten som kan sikre Den norske kyrkja sin forståing av dåpen som einaste krav til medlemsskap.

Modellen som er brukt i dag med ca. 1/3 del finansiert av stat og ca 2/3 frå kommunen gjev følgjande fordel:

- Ved at kommunane gjev tilskot til kyrkja er ein i utgangspunktet sikra at dette alt frå utgangspunktet har fått ein fordelingsprofil. Ei hovudutfordring er å sikre kyrkja sitt driftsnivå over heile landet.
- Dersom ein framleis har kommunane som hovudfinansieringskjelde, er det lettare å skape engasjement for den lokale kyrkja m.a. fordi ein får desentraliserte vedtak. Noko som igjen understrekar den historiske tradisjonen med sokna som den grunnleggjande eininga innanfor DNK.

Ordninga med skattefritak for gåver til DNK bør halde fram, då dette stimulerer til engasjement. Dersom det vert vald ei ordning med fullt ut offentlig finansiering er det ulikt frå resten av Norden. Dette vil kunne forsvarast av den måten DNK historisk har vore finansiert, og ikkje minst med den spreidde busetnaden og vanskelege geografien landet vårt har, samanlikna med dei andre nordiske landa.

Ved eit skilje mellom stat og kyrkje bør Opplysningsvesenets fond følgje kyrkja.

5. *Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?*

Valgordningene bør være som i dag	☒ Samrøystes (7 stemmer)
Øke bruken av direkte valg til kirkens beslutende organer	☐
Vet ikke / ønsker ikke å svare	☐

Eventuelle andre ordninger:

Medlemmane bør ha stemmerett frå 15 år, og dåpen må være det einaste kravet for å delta i styringa av Den norske kyrkja.

Soknet er grunneininga i Den norske kyrkja og sokna må sikrast representasjon i andre organ.

Ein kan merke seg at DNK har ei stor utfordring i å engasjere og motivere medlemmane ved kyrkjelege val. Dette problemet løyser ein ikkje ved å endre den gjeldande valordninga.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/ dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

Ingen tillegg	☐
De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati rettsstaten og Menneskerettighetene	☐
Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget	☒ Samrøystes (7 stemmer)
Det humanistiske verdigrunnlaget	☐
At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke	☐
Vet ikke / ønsker ikke å svare	☐

Eventuelt annet:

Staten bør synleggjere sitt verdigrunnlag derfor må Grunnlova ha ein verdiparagraf. Ein slik verdiparagraf bør gje eit bilete av dei verdiar som har vore fellesnemnaren i det norske folk si historie. § 2 i grunnlova vert endra til

"Alle Indvaanere av Riget have fri Religionsutøvelse. Den kristne og humanistiske Arv forbliver Statens Værdigrunnlag."

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)	☒ Samrøystes (7 stemmer)
Kommunen	☐
Vet ikke / ønsker ikke å svare	☐

Grunngjevinga for at den lokale kyrkja framleis bør ha gravferdsforvaltninga:

- Kyrkjegardane er soknet sin eigedom og er oftast lokaliserte ved kyrkjene.
- I alle dei nordiske landa har majoritetskyrkja ansvaret for gravferdsforvaltninga.
- Heile 94 % av den norske befolkning vel gravferd i regi av DNK.
- Den lokale gravferdsforvaltninga er prega av kvalitet og kompetanse og det er få klager. Jfr. TNS gallupom "brukaropplevd kvalitet på gravferdstjenesten" som hadde ein totalscore på 80 poeng. Dette er det beste resultatet TNS gallup har registrert på noko offentleg teneste.
- Etter den gjeldande gravferdslova har fellesrådet (soknerådet i eitt sogn kommune) høve til å overlata gravferdsansvaret til kommunen. I heile landet er dette berre innført i fire kommunar.
- Biskopen sin uttale om god betring i standaren på dei lokale anlegga knytt til gravferdstenestene.
- Det gjev grunnlag for større stillingsstorleikar innanfor DNK. Døme på dette er stillinga som kyrkjevevjerje, der arbeidet med kyrkjegardane i små kommunar utgjer ein vesentleg del av grunnlaget for stillingane. Men dette gjeld også for andre stillingar som f.eks. kyrkjetenar. Stillingane som kyrkjetenar er ofte små stillingar og vert ofte kombinert med stilling som kyrkjegardsarbeidar.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret

Den lokale kirke bør eie kirkebyggene,
og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret **Samrøystes (7 stemmer)**

Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret

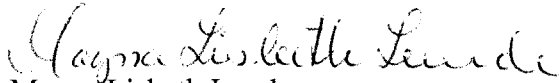
Vet ikke / ønsker ikke å svare

Slik som lovverket er utforma i dag, er det soknet som eig kyrkjene. Ved kyrkjelova i 1996 vart soknet eit eige rettssubjekt der eigedomsretten til kyrkjene juridisk vart fastsett.

Det at soknet er eigar av kyrkjene er ein viktig faktor for å engasjere medlemmane på det lokale nivået. Staten bør vere eigar for spesielt verneverdige kyrkjer. Staten bør ha det økonomiske ansvaret for vedlikehaldet på alle verna og freda kyrkjebygg. Grunnlaget for at staten skal ha det økonomiske ansvaret for freda og verneverdige kyrkjer, er at desse kyrkjene er ei vesentleg kjelde til kunnskap om kristen kulturarv, trusliv, byggeskikk og stilartar.

Rett utskrift:

Sande: 05.10.06.

Magna Lisbeth Lunde

Kyrkjeverje